

Drømmen om YBA

Entreprenørene på Vestlandet kårer hvert år «Årets lærling». Nå vil de etablere Yrkeskolen for Bygg og Anlegg i Bergen (YBA) for å gi enda unge flere muligheten til å lære et fag og gjøre karriere i bransjen, skriver Hans Martin Moxnes.



PÅ MANDAG

HANS MARTIN MOXNES

direktør for Entreprenørforeningen Bygg - Anlegg (EBA) og BA-spaltist.



ÅRETS LÆRLING: Bygg- og anleggsnæringen i Hordaland og Sogn og Fjordane har kåret «Årets lærling» 2015. I år ble prisen delt mellom Gøran Standal (t.v.) fra Brødrene Ulveseth og Espen Vasseth fra Åsen & Øvreid.

FOTO: PRIVAT

I slutten av november hvert år kåres de beste lærlingene i bygg- og anleggsbransjen i Hordaland og Sogn og Fjordane. Kandidatene til den gjeve prisen nomineres av bedriftene, og en jury med representanter fra opplæringskontorene Byggopp i de to fylkene, fagopplæringskontoret i Hordaland fylkeskommune og Fellesforbundet tar den endelige avgjørelsen. I år hadde juryen en ekstra vanskelig jobb, og valgte til slutt å dele prisen mellom betongfaglærlingen Gøran Standal fra Brødrene Ulveseth og tømreren Espen Vasseth fra Åsen & Øvreid.

■ Entreprenørbedriftene i Hordaland og Sogn og Fjordane gjør en fremragende jobb med å ta inn lærlinger og føre dem frem til fagbrev. For tiden har de over 300 lærlinger i sine bygg- og anleggsgfag i de to fylkene, noe som er rekord. Bedriftene som tar inn lærlinger får som regel et fortrinn i kampen om å rekruttere dyktige fagarbeidere. Men de påtar seg også et betydelig ansvar for at lærlingene får relevante arbeidsoppgaver og beholder motivasjonen gjennom læretiden. I dette viktige arbeidet får de god hjelp fra opplæringskontorene.

■ «Samfunnskontrakten»

■ Bedriftene i entreprenørbransjen her vest gjør med andre ord sin del av den jobben tidligere kunnskapsminister Kristin Halvorsen appellerte til da hun i 2012 fikk organisasjonene i arbeidslivet til å inngå et samarbeid med myndighetene om det som ble kalt «Samfunns-

kontrakten». Målet var å styrke fagutdanningen, og øke tallet på læreplasser i offentlige og private virksomheter med 20 prosent innen utgangen av dette året. Det har vi greid.

■ Kvaliteten på den teoretiske og praktiske utdanningen de unge har med seg fra videregående skole holder ikke alltid mål når de skal ut i arbeidslivet og ta fatt på læretiden i en bedrift. Og frafallet underveis er alt alt for høyt.

YBA er sannsynligvis det beste grunnlaget for en friskole som har vært presentert her vest.

■ Dette er bakgrunnen for at vi i EBA Vestenfjelske ønsker å etablere Yrkeskolen for Bygg og Anlegg i Bergen (YBA). Vi ønsker å gi unge mennesker med interesse for bygg og anlegg et alternativ til opplæring i den offentlige videregående skolen. Derfor har vi søkt Utdanningsdirektoratet om å få starte en skole som kan ta inntil 150 elever, fordelt med 90 plasser på VG1 og 60 plasser på VG2.

■ Det første året får elevene, i tillegg til undervisning i allmennfag, en bred innføring i alle de ulike fagene som inngår i Bygg- og Anleggsteknikk. De som etter VG1 ønsker fagutdanning innen betong, tømrer, mur eller stillas kan gå videre i Bygg-

teknikk på VG2 på YBA. Deretter fortsetter utdanningen i to år som lærling i en bedrift og avsluttes med fagprøve.

■ Friskoler med yrkesfag

■ At vi har kunnet søke om dette skyldes at Stortinget før sommeren vedtok å utvide godkjenningsgrunnlaget for såkalte friskoler, det vil si private skoler som mottar statstilskudd, til også å omfatte yrkesfag. Flertallet i vår nasjonalforsamling mente at yrkesfagopplæringen trenger et løft, og at bransjeforeninger som EBA Vestenfjelske kan bidra til at det skapes et godt supplement til videregående skoler som eies og drives av fylkeskommunene.

■ Vårt motiv er ikke å tjene penger på skoledriften, men å gi unge mennesker et kvalitativt bedre utdanningstilbud og redusere det altfor høye frafallet. Gjennom samarbeidet med bedriftene vil vi også legge til rette for at de som fullfører VG2, på en grei måte, garanteres læreplass.

■ Betydelig i fylkeskommunen

■ Vi har fått mange positive reaksjoner på dette initiativet både fra ledere i bedriftene og i fagbevegelsen. Men på veien frem mot en godkjenning av nye friskoler har fylkeskommunene adgang til å si sin mening om dimensjoneringen av det nye tilbudet i forhold til det etablerte offentlige utdanningstilbudet. Etter at Opplæringsutvalget

først var positive foregikk det diverse snuoperasjoner og politisk spill i Hordaland fylkeskommune, og flertallet i Fylkesutvalget vendte til slutt tommelen ned for YBA.

■ Dette er besynderlig siden det i Hordaland i år for første gang på flere år var økning i søkertallet til bygg og anlegg (20 prosent), og flere søkere enn det var plasser til i første opptaksrunde. Flertallet i fylkesutvalget har tydeligvis heller ikke lagt vekt på at nedgangen i oljeindustrien trolig vil føre til at det fremover blir mange flere unge som kommer til å satse på bygg og anlegg.

■ For selv om også entreprenørbransjen er konjunkturutsatt er det ingen som betviler at det skal bygges mye og bli anlagt mye vei og bane på Vestlandet i årene som kommer. Så om det som følge av mange tomme pulter i de fylkeskommunale skole-ene med allmennfaglig studieretning antakelig blir vanskelig å få godkjent nye friskoler med dette tilbudet i Hordaland, kan vi ærlig talt ikke se hvorfor Utdanningsdirektoratet skulle si nei til den yrkesfaglige YBA.

■ Flere dyktige lærlinger eller drømmen om YBA

■ Rett før helgen kåret vi årets lærling. Under møtet hadde vi et givende foredrag av motivatøren Kjell Tore Solvang - mannen som i sommer rodde Norge på langs, og som er en av Norges mestvinnende landslagstrener gjennom tidene, og som var

med Mjelde & co og sikret Brannseriegullet for noen år siden.

■ - Skal man vinne gull, sier Solvang, så må man starte med en drøm. Vår drøm er drømmen om YBA, landets beste yrkesskole, en skole som først og fremst er til for elevene, til glede for foreldrene, styrt av faglig dyktige frie lærere, i tett samarbeid med bedriftene som sørger for læreplassene.

■ YBA er sannsynligvis det beste grunnlaget for en friskole som har vært presentert her vest. Organisasjonene våre i arbeidslivet, NHO og BNL, hadde ingen innvendinger i den forhåndskontakten vi gjorde før sommeren, likeså arbeidstakerne og de største partiene lokalt. Elevene kommer til å elske drømmen vår, og foreldrene, og bedriftene, og arbeidsmiljøene som etter hvert får nye flotte medarbeidere. Rett og slett et steg på vei mot en bedre skole og en bedre verden. Stortinget har gitt oss anledning - skal vi la motkrefte styrt av sine særinteresser skyte den ned?

■ Det kanskje beste vi voksne kan gi våre barn på veien er muligheten til å velge en utdanning der de får utviklet sine evner, og får ferdigheter de får nytte og glede av i livet. I entreprenørbransjen ønsker vi enda flere dyktige lærlinger som kan konkurrere om å bli «Årets lærling». Derfor lever vår drøm om YBA!